

**TRIBUNALFORENINGEN TIL UNDERSØGELSE AF
DANMARKS DELTAGELSE I KRIGENE I IRAK OG AFGHANISTAN**

NYHEDSBREV 1. MAJ 2019

TRIBUNALFORENINGEN HAR LAVET VIDEO FOR EN NY KRIGSKOMMISSION

Tribunalforeningen står bag en fælles video for de fire partier Alternativet, Enhedslisten, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti. Videoen er meget passende optaget på Krigsmuseet, og er fokuseret på spørgsmålet om at få genetableret den nedlagte kommission til undersøgelse af de danske krige – den historiske udredning er langt fra dækkende, specielt i forhold til jura og ansvar. Udenrigsordførerne Eva Flyvholm, Holger K. Nielsen, Martin Lidegaard og Rasmus Nordqvist fremlægger deres argumenter for oprettelsen af en ny krigskommission.

Se og del videoen på IrakTribunal.dk/youtube

TRIBUNALFORENINGEN FREMLÆGGER MATERIALE OM DANMARKS KRIGE

Som et bidrag til forståelsen af krigenes konsekvenser, har Tribunalforeningen lagt diverse dokumentation på internettet - tilgængelig for alle interesserede og bevaret for eftertiden, da krigenes dokumenter har det med at forsvinde fra nettet. Samlingen består af en lang række oversigtsartikler - seneste bidrag er en solid linksamling fra debatten om den officielle Krigsudredning. Inde bag ved ligger selve dokumentsamlingen, som mest overskueligt kan bladres via sin søgemaskine - for originalteksterne har ofte ret uforståelige titler. Søgningen foregår ikke kun i Tribunalets PDFer, men også i andre relevante samlinger. Et godt sted at finde fakta til den kommende valgkamp.

Se og brug dokumentsamlingen her: IrakTribunal.dk/dox

OM BAGRUNDEN FOR VIDEO OG DOKUMENTSAMLING

I forlængelse af tribunalets meddelelse om at måtte opgive at gennemføre den planlagte høring i november måned 2018, besluttede vi på den ordnære generalforsamling 26. januar, at opløse foreningen senest på en ekstraordinær generalforsamling i 4. kvartal 2019

Du kan læse tribunalets åbne brev, til folketingets politikere med spørgsmålet "Er folketingets holdning til krig uforvarlig?" og bragt i Weekendavisen 18.1.2019, referat fra generalforsamlingen og den vedtagne beslutning om opløsning af foreningen på vores hjemmeside: IrakTribunal.dk

På generalforsamlingen i januar blev de fremmødte præsenteret for et forslag til et afsluttende formidlingsprojekt, bestående af en præsentation af de af tribunalet indsamlede dokumenter og en filmdel med portrætter af personer, der ville argumentere for nødvendigheden af en juridisk og folkeretlig undersøgelse af de danske krige. Forslaget blev livligt diskuteret og mange forbedringer blev taget til efterretning.

På et efterfølgende bestyrelsesmøde 3. februar besluttede vi at Hasse og Tom skulle deltage på pressemødet i København 5. februar, hvor krigsudredningen blev præsenteret. Vi besluttede at trykke en ny præsentationsfolder til lejligheden, der udtrykte foreningens forventninger til udredningen og understregede, at den hverken erstattede eller stod i vejen for en senere egentlig juridisk og folkeretslig kommissionsundersøgelse. Du kan læse præsentationsfolderen på vores hjemmeside: IrakTribunal.dk

Alle i bestyrelsen fulgte nøje den voldsomme pressedækning, som udredningen fik og både Carsten og Hasse formulerede sig skriftligt om dette forud for et ekstraordinært indkaldt bestyrelsesmøde 5. marts 2019. Efterfølgende sammenskrev Carsten en artikel til brug i den forestående valgkamp, og du kan læse om de hårdere argumenter efter krigsudredningen på side 3 i dette nyhedsbrev.

Med udgangspunkt i den bevågenhed, som udredningen havde fået og formodning om, at foreningens eget formidlingsprojekt ikke ville kunne skabe en tilsvarende opmærksomhed, besluttede vi på dette møde, at opgive filmdelen af formidlingsprojektet.

I stedet ville vi gøre den omtalte dokumentindsamling let tilgængelig på vores hjemmeside og i den forestående valgkamp kaste kræfter i en støtte til de politiske partier, der i efterdønningerne af udredningen, havde udtalt sig positivt om (gen)åbning af en krigskommission.

Det lykkedes os efterfølgende at få et møde i stand med forsvars- og udenrigsordførerne fra Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Socialistisk Folkeparti. Her besluttede vi at producere den omtalte fælles valgvideo, som partierne, foreningen og du nu kan cirkulere på de sociale medier i valgkampen og i tiden efter – indtil vi får (gen)åbnet krigskommissionen.

AFSLUTTENDE GENERALFORSAMLING I EFTERÅRET

Vi besluttede på bestyrelsesmødet den 19. marts at afholde den afsluttede generalforsamling en lørdag i slutningen af september eller begyndelsen af oktober og invitere Peter Larsen og Anne Marie Helger, som hver på deres måde har støttet både foreningen og sagen, til at kaste et festligt lys over den.

I modtager en officiel indkaldelse når tid, sted og program er endeligt på plads.

HÅRDERE ARGUMENTER EFTER KRIGSUDREDNING

Af Carsten Andersen, næstformand i Tribunalforeningen

Historikerundersøgelsens "krigsudredning" er begrænset af et snævert og restriktivt kommissorium. På trods af dette sætter udredningen nye rammer og muligheder for diskussion og beslutning om fremtidig krigsdeltagelse.

Specielt nu, i perioden op til folketingsvalget, hvor rapporten og debatten om den stadig huskes, kan vi nu skubbe hårdere på for at få partierne til at give løfter, der forpligter kommende regeringer til mere åbenhed og demokrati.

Historikerudredningen fastslår nemlig følgende punkter:

Den reelle årsag til krigene var politikernes ønske om at behage USA.

Medier, aktivister og bevægelser havde for længst konkluderet i analyser, taler og pjecer, at de åbent erklærede mål om hjælp til demokrati, stabilitet, velstand, kvinderettigheder mv - klart var af mindre betydning, end støtten til USA. Det nye i forhold til fremtidige beslutninger er, at dette nu er officiel viden. Problemet er, at et solidt flertal af partierne alligevel fortsat køber ideen om, at dansk sikkerhed bedst opnås ved at tækkes amerikanerne.

Vi må forsøge at presse politikerne til at erkende, at Danmarks sikkerhed kræver noget andet, end blot fortsat blind afhængighed af USA.

Regeringen har ført en minimalistisk informationspraksis.

Det var både velkendt og velbeskrevet, at regeringen gav et fordrejet billede af situationen, f.eks. i forhold til Irak om samarbejde med våbeninspektører og især vurderingen af masseødelæggelsesvåben. Det er nu dokumenteret, at regeringen også havde al denne viden, men blot fortalte noget helt andet til folketing og befolkning. Dette kan måske få flere medier til at bore dybere ved næste krigsbeslutning. Mediernes ensidige dækning af spørgsmålet om krig og fred er dog ikke blevet reelt udfordret. Det kan vi ikke ændre, men vi kan forsøge at få nogle minimumsstandarder sat op for, hvornår og hvor langt de bagved liggende informationer skal frem.

Krigsbeslutninger træffes af en snæver kreds af topfolk i dialog med USA.

Danmarks politiske og militære beslutningstagere kigger derfor ikke efter alternativer, fx om ikke-militære midler. Oven i trodsede regeringerne rådgivning om, at krigsbeslutning uden om FN undergraver den internationale retsorden - så FN-opbakning må fremover være et mindstekrav. En bred politisk krigsopbakning bør fremover være på mindst 2/3 af de afgivne stemmer, men der må alligevel også sættes overordnede begrænsninger. Udredningen foreslår at sikre Folketingets adgang til diplomatisk, juridisk og militærfaglig ekspertise - her må vægten lægges hårdt på de første to.

Vi må forlange, at demokratiet skal udvides til også at omfatte spørgsmålet om krig, og at politikerne får reelle valgmuligheder.

Skreddet væk fra FN-sanktioner og FN-forankring.

Anders Fogh Rasmussen og Per Stig Møller har mistet enhver troværdighed ved at "stramme" centrale vurderinger fra danske og allieredes militære oplysninger, og kun at videregive selektive uddrag til Udenrigspolitisk Nævn og folketingets medlemmer. Efterretningstjenesten lavede et godt stykke embedsmandsarbejde med "på den ene side og på den anden side" - udredningen dokumenterer grundigt det efterfølgende snyderi. Anders Fogh legitimerede Irak-krigen med FN's gode navn, selv om FN ikke var enig, og overtrådte sammen med USA folkeretten ved at oppuste Irak til en global trussel. En underminering af FN-pagten, der skabte præcedens.

Vi må forlange, at Danmark hjælper til med at genskabe en international retsorden.

□ Opgør med den følgagtige kultur i ministerium og forsvarsledelse.

Under både Irak- og Afghanistan-krigene var der eksempler på en kultur med bevidst at tilbageholde ubekvemme oplysninger, ikke rette fejl og stærkt at forfølge whistleblowere. Det ser ud til at embedsværket har sørget for, at topledelse og ministre ikke fik ubejlignende viden, så de kunne affærdige ubehagelige spørgsmål med: Det har jeg aldrig hørt om. Denne kultur er et demokratisk problem, som en ny regering må rette op på, hvis politikere og befolkning ikke fortsat skal unddrages vigtig information om den danske krigsindsats.

Vi må forlange, at whistleblowerne opmuntres til at fremlægge problematiske sager både internt og eksternt – med den nødvendige rets- og jobsikkerhed.

□ En (gen)åbning af en egentlig krigskommission er fortsat nødvendig.

Udredningen fik flot åbnet ballet, men er slet ikke nok. I en ny kommission bør feltet udvides, så de folkeretslige aspekter af Kosovo-krigen undersøges – samt de lige så kontroversielle beslutninger om at sende soldater til Helmand i Afghanistan i 2006, bombefly til Libyen i 2011 og Syrien 2016.

Vi må forlange, at enhver ny krigsbeslutning løbende følges op og afsluttes med en offentlig udredning.

Krigsudredningen kan hentes på Krigsudredning.ku.dk

SPØRG POLITIKERNE OM DE FORTSAT STIKKER HOVEDET I BUSKEN NÅR DET GÆLDER UNDERSØGELSE AF DE DANSKE KRIGE?

Vi står over for et folketingsvalg.

Det er en grundlæggende præmis for et sådant valg, at politikere oplyser befolkningen om, hvad de har gjort, og hvad de agter at gøre. Kun på den måde har vælgerne et oplyst beslutningsgrundlag når de skal stemme.

I de sidste mange år har Danmark været en krigsførende nation, hvor politikere har valgt militære indsatser i konflikter rundt om i verden – konflikter som måske havde haft bedre af at blive løst med humanitære indsatser i stedet, som forhandling, mægling og økonomisk støtte.

Du kan være med til at sætte spørgsmålet om, hvorfor politikere i Danmark ikke vil undersøge Danmarks krigsførelse for at se om vi kan blive klogere på den politiske dagsorden. Har vi gjort det rigtige eller skal vi forsøge os med alternativer?

Når politikere ikke vil fortælle, hvad de mener om noget så alvorligt, som Danmarks krige, der både koster samfundet mange penge og påfører mennesker ufattelige og tragiske lidelser, så forholder de os vigtig viden, som er helt afgørende for hvor man skal sætte sit kryds.

Det er et demokratisk problem, som du kan være med til at løse ved at gøre emnet til en del af den kommende valgkamp. Vi vil opfordre dig til at bruge det materiale som foreningen og tribunalen her stiller til rådighed og spørge dine folketingskandidaterne om de vil være med til at undersøge de folkeretslige og juridiske forhold i Danmarks krigsførelse – f.eks. ved at (gen)åbne Irak-Afghanistan kommissionen?

God Valgkamp!